

Handläggare: Mikael Forkner
Parkeringsavdelningen
Gemensam administration
Tel: 508 269 30
mikael.forkner@gfk.stockholm.se

2003-09-08

Dnr 02-350-574

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Laglighetsprövning enligt kommunallagen av gatu-och
fastighetsnämndens beslut den 28 maj 2002, §§ 32-34, om
entreprenör för parkeringsövervakning.**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu-och fastighetsnämnden beslutar överklaga länsrätten i Stockholms läns dom i mål nr 11211-02 och beslutar justera ärendet omedelbart.

Olle Zetterberg

Mikael Forkner

UTLÅTANDE

Gatu-och fastighetsnämnden beslutade den 28 maj 2002, enligt ett den 11 juni 2002 justerat protokoll, §§ 32, 33 respektive 34, att inte konkurrensutsätta parkeringsövervakningen på område Söder, Ytterstaden och Öster, §§ 32-34.

Besluten överklagades till länsrätten.

Länsrätten har i dom den 19 juni 2003 bifallit överklagandet på så sätt att gatu- och fastighetsnämndens beslut av den 28 maj 2002, §§ 32-34 upphävs med stöd av 10 kap. 8 § första stycket 3 kommunallagen.

Juridiska avdelningen har lämnat in ett överklagande till kammarrätten och erhållit anstånd med att utveckla talan till den 3 oktober 2003. För att kammarrätten skall pröva ärendet krävs prövningstillstånd.

De närmare omständigheterna i ärendet framgår av ”Utveckling av talan”.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden överklagar länsrättens dom och åberopar detta tjänsteutlåtande som grund för överklagandet och skälen för prövningstillstånd. Kontoret föreslår också att ärendet justeras omedelbart då tiden för att utveckla talan i kammarrätten löper ut den 3 oktober 2003.

SLUT

Kammarrätten i Stockholm
Avdelning 6, rotel 64
Box 2302
103 17 STOCKHOLM

M å l n r 4 6 7 8 - 0 3

Stockholms kommun genom dess gatu- och fastighetsnämnd, nedan nämnden, får härmed utveckla grunderna för överklagandet och skälen för prövningstillstånd enligt följande.

Utveckling av talan

Länsrättens dom är oriktig i materiellt hänseende. Länsrätten har enligt nämndens uppfattning i en väsentlig rättsfråga gjort en felaktig bedömning, nämligen att de överklagade besluten att inte konkurrensutsätta parkeringsövervakningen på områdena Söder, Ytterstaden och Öster var av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen att de borde fattats av kommunfullmäktige i stället för av nämnden.

Nämnden hade befogenhet att fatta de överklagade besluten. Frågan huruvida parkeringsövervakningen på vissa områden inom staden skall bedrivas i privat eller offentlig regi är, enligt nämndens uppfattning, inte en fråga av sådan principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen som endast kommunfullmäktige får besluta om. De överklagade besluten strider därför inte mot kommunallagen.

Nämnden fattade de överklagade besluten med stöd av kommunfullmäktige antaget reglemente för Stockholms gatu- och fastighetsnämnd (Kfs 2001:10). Genom antagande av reglementet har kommunfullmäktige delegerat beslutanderätten i fråga om handhavande av den kommunala trafikövervakningen till nämnden. Såsom länsrätten också funnit ligger handhavandet av den kommunala trafikövervakningen samt upphandling av sådan verksamhet inom nämndens ansvarsområde. På grund härav föreligger befogenhet för nämnden att besluta i upphandlingsärenden avseende den kommunala trafikövervakningen.

I kommunfullmäktiges först antagna policy för upphandling, konkurrens och valfrihet i Stockholms stad anges att det ankommer på varje nämnd att genom antagande av aktivitetsplan besluta vilka verksamheter som skall upphandlas samt tidplan härför.

I aktivitetsplan för upphandling, konkurrens och valfrihet 2000-2004, som godkändes av nämnden vid sammanträde den 14 september 1999, § 5, beskrivs bl a hur olika verksamheter kan konkurrensutsättas och när detta skall ske. I planen föreslås vidare att ett antal verksamheter inom nämndens ansvarsområde prövas för konkurrensutsättning. I fråga om trafikövervakningen uttalar nämnden bl a följande:

”Trafikövervakningen ska successivt börja handlas upp. Det första området bör vara upphandlat inom ett år.” I aktivitetsplanen anges vidare under avsnitt 8.3 Trafikavdelningen följande:

”Målet är att konkurrensutsättningen inom parkeringsövervakningen kan vara genomförd inom tre år. Uppdraget innebär att genomföra en aktiv prövning för konkurrensutsättning av parkeringsövervakningen.”

Nämnden har således efter egen prövning funnit att den kommunala trafikövervakningen lämpligen kan konkurrensutsättas och har genom godkännandet av aktivitetsplanen beslutat att så skall ske. Som tidigare anförts ligger beslutet inom nämndens ansvarsområde. Nämnden måste på grund av det anförda även ha befogenhet att, såsom nämnden har gjort genom de överklagade besluten, besluta om en ändring av aktivitetsplanen på så sätt som skett, nämligen besluta att inte konkurrensutsätta den kommunala trafikövervakningen på vissa områden inom staden. Nämnden måste vara oförhindrad att senare göra en annan bedömning i frågan om konkurrensutsättning av den kommunala trafikövervakningen bör ske. Så måste vara fallet även om nämnden, såsom länsrätten framhåller, inte tagit något beslut om att parkeringsövervakning i sig är ett verksamhetsområde som inte kan upphandlas. Med befogenheten att besluta om konkurrensutsättning av den kommunala trafikövervakningen inom nämndens ansvarsområde i aktivitetsplanen måste således anses följa befogenhet att besluta om ändring av aktivitetsplanen på så sätt som skett genom de överklagade besluten.

Den av kommunfullmäktige antagna första och sedermera reviderade policyn för upphandling, konkurrens och valfrihet i Stockholms stad anger mål och inriktning i fråga om stadens upphandlingsverksamhet. Policyn innehåller inte någon detaljreglering på upphandlingsområdet, än mindre föreskrifter om vilka verksamheter inom staden som skall eller inte skall konkurrensutsättas. Enligt policyn ankommer det, som ovan nämnts, på respektive nämnd att genom antagande av aktivitetsplan besluta vilka verksamheter som skall upphandlas samt tidplan härför. Vidare anges i den reviderade policyn att ”varje nämnd ansvarar för upphandlingar inom sitt verksamhetsområde”. Härigenom framhålls och tydliggörs nämndernas befogenhet i fråga om ansvaret för genomförandet av upphandlingar inom nämnds verksamhetsområde. Den av kommunfullmäktige först antagna och sedermera reviderade policyn innebär således ingen inskränkning av nämndens befogenhet att i egenskap av upphandlande enhet i enskilda

upphandlingsärenden fatta erforderliga beslut, däribland sådana beslut som de överklagade.

De överklagade besluten är i praktiken beslut om avbrytande av pågående upphandlingar. De är inte beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för staden. De överklagade besluten avser beslut i tre enskilda upphandlingsärenden. Besluten har ingen verkan för andra upphandlingsärenden inom nämndens ansvarsområde. Besluten innebär inte heller något principiellt ställningstagande och påverkar inte gatu- och fastighetsnämndens övergripande mål och inriktning beträffande upphandlingar inom nämndens ansvarsområde. Inte heller innebär de överklagade besluten en ändring eller inskränkning av den av kommunfullmäktige beslutade policyn innehållande mål och inriktning för upphandlingsverksamheten inom staden. Mot bakgrund av det anförda kan de överklagade besluten att inte konkurrensutsätta parkeringsövervakningen på vissa områden i staden inte vara av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen att de borde fattats av kommunfullmäktige istället för av nämnden. Inte heller föreligger någon annan omständighet som medför att beslutet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

För övrigt konstaterar nämnden att kommunfullmäktiges beslut den 3 september 2001 avseende reviderad policy för upphandling, konkurrens och valfrihet, på vilket länsrätten i huvudsak grundar sin bedömning nu har förlorat sin betydelse. I kommunfullmäktiges beslut den 6 december 2002 avseende budgeten för år 2003 beslutades att en ny policy för upphandling, kvalitet, utveckling och medborgarinflytande skall tas fram. Enligt kommunfullmäktige bör denna policy vara klar inför år 2004. I ärendet framhålls att "inga i dag befintliga verksamheter i stadens regi får konkurrensutsättas eller avknoppas förrän den nya policyn är beslutad". Hade det nu gällande beslutet förelegat vid tidpunkten för de överklagade besluten, i maj 2002, skulle inte besluten bedömts som befogenhetsöverskridande på den grund länsrätten anger. Ett annat sätt att se på saken är att nämndens överklagade beslut genom det nya beslutet kommit att godkännas i efterhand av kommunfullmäktige.

Avslutningsvis i denna del får nämnden framhålla att det nya policybeslutet, som förelåg och vunnit laga kraft vid tidpunkten för laglighetsprövningen i länsrätten, överhuvudtaget inte nämns i domskälen och synes inte ha beaktats av länsrätten.

Till följd av det som ovan anförts saknas grund för att upphäva de överklagade besluten.

Skäl för prövningstillstånd

Målet rör en mycket betydelsefull och principiell rättsfråga, nämligen huruvida nämnden haft laglig befogenhet enligt kommunallagen att fatta de överklagade besluten. Kommunfullmäktige har till nämnden delegerat uppgiften att handha den kommunala trafikövervakningen och därmed upphandling av sådan verksamhet. Såsom länsrätten har funnit har nämnden

befogenhet att besluta i ärenden om upphandling av den kommunala trafikövervakningen. I enlighet med kommunfullmäktiges policybeslut antog nämnden en aktivitetsplan enligt vilken den kommunala trafikövervakningen kan konkurrensutsättas. Nämnden måste därför anses ha befogenhet att genom beslut ändra uppfattning i frågan om konkurrensutsättning av den kommunala trafikövervakningen. Det kan inte vara erforderligt att förelägga kommunfullmäktige ärenden som rör tre enskilda upphandlingar och som omfattas av nämndens exklusiva beslutanderätt. Länsrättens dom kan få stor principiell betydelse för såväl Stockholms kommun som övriga kommuner i landet. Genom länsrättens dom har uppkommit en osäkerhet i frågan om nämnders befogenhet att fatta beslut i enskilda upphandlingsärenden när det, som i förevarande fall, föreligger ett fullmäktigebeslut med policy för upphandlingsverksamheten i staden i stort. Det är synnerligen angeläget att den osäkerhet i fråga om rättsläget, som kommit att råda efter länsrättens dom, blir undanröjd genom ett prejudikat. Det är således av vikt för ledningen av rättstillämpningen att stadens talan mot länsrättens dom prövas av kammarrätten. I vart fall föreligger enligt nämndens uppfattning starka skäl för ändring i det slut vartill länsrätten kommit.
